

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ▪ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ▪ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΟΝΟΜΑ: _____
ΗΜ/ΝΙΑ: _____ 1 / 9 / 2026 ΤΜΗΜΑ: _____

Βαθμός _____
😊 _____ %

Α' Ομάδα

A.1. Να γράψετε τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, ανάλογα με το περιεχόμενό της. (____ /10 μονάδες)

- α) Οι χώρες με τις οποίες η Ελλάδα ανέπτυξε εμπορικούς δεσμούς κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα ήταν ως επί το πλείστον τα βιομηχανικά κράτη της Δυτικής Ευρώπης.
β) Η Ελλάδα, έστω και στις περιορισμένες διαστάσεις της του 19ου αιώνα, είχε μικρή ποικιλία κοιτασμάτων συνήθως όμως σε ικανοποιητικές ποσότητες.
γ) Το 1917 η κυβέρνηση του Ελευθερίου Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη αποφάσισε την ολοκλήρωση της αγροτικής μεταρρύθμισης.
δ) Η Ελλάδα του μεσοπολέμου (1919-1939) είχε ολοκληρώσει την αγροτική της μεταρρύθμιση και είχε προωθήσει την αστικοποίησή της.
ε) Το σιδηροδρομικό δίκτυο της Ελλάδας ολοκληρώθηκε σε τρεις περίπου δεκαετίες από το 1890 και μετά.

A.2. Να καταγράψετε: (____ /15 μονάδες)

- α. το περιεχόμενο του όρου "Εθνικές γαίες"
β. το περιεχόμενο του όρου "Κλήριγκ"
γ. τους λόγους που η πύκνωση του **οδικού δικτύου** πέρασε στην πρώτη θέση των εθνικών και τοπικών προτεραιοτήτων προς το τέλος του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ου.

B.1. Να αναφερθείτε στους **λόγους** που οδήγησαν στην καθυστέρηση της εμφάνισης και ανάπτυξης του **εργατικού κινήματος** στην Ελλάδα κατά τον 19ο αιώνα. (____ /11 μονάδες)

B.2. Σχετικά με το τραπεζικό σύστημα της Ελλάδας να καταγράψετε:

- α) τα **αποτελέσματα** από την ίδρυση της **Εθνικής Τράπεζας** το 1841 στην ελληνική οικονομία
β) τα **αποτελέσματα** από την ίδρυση της **Τράπεζας της Ελλάδας** το 1927 στην ελληνική οικονομία. (____ /14 μονάδες)

Β' Ομάδα

Γ.1. Αφού αξιοποιήσετε τις πληροφορίες από τα ακόλουθα κείμενα και τις συνδυάσετε με τις ιστορικές σας γνώσεις:

- α. να εξηγήσετε τους **λόγους** που η χώρα οδηγήθηκε στη σύναψη **νέων δανείων** κατά την περίοδο **1860-1893** καθώς και τους **τρόπους αξιοποίησης** αυτών των δανείων
β. να παρουσιάσετε την **ιδιομορφία** των δανείων που ενέκριναν οι Σύμμαχοι για την Ελλάδα το **1917**, παρουσιάζοντας στη συνέχεια την **χρήση** τους μέχρι το 1920. (____ /25 μονάδες)

Παράθεμα 1

Συνοπτικά, τα δάνεια του εξωτερικού που συνάφθηκαν κατά την περίοδο 1879-1893 ήταν εννέα. Το ονομαστικό ποσό των δανείων έφθασε τα 640.000.000 φράγκα. Με μόνο εξαίρεση το δάνειο του 1879, δηλαδή 44.000.000, όλα τα άλλα είχαν συναφθεί από τις κυβερνήσεις του Τρικούπη (...) «Ακατανόητον μου φαίνεται πως μέχρι το 1890, οι ξένοι κεφαλαιούχοι εδείχθησαν τόσο πρόθυμοι να μας δανείσωσι τοσαύτα εκατομμύρια», γράφει ο Ανδρεάδης. (...)

Ο ίδιος επικαλείται τρεις λόγους στην προσπάθειά του να εξηγήσει αυτό το παράδοξο. Κατά πρώτο, αναφέρει την εμπιστοσύνη των ξένων προς τον Τρικούπη. Στη συνέχεια, αναφέρει «την περίεργον έλξιν την οποίαν ασκούν γενικώς τα επισφαλή χρεώγραφα». Και τέλος αναφέρει τον τρίτο λόγο, ο οποίος στην ουσία είναι ο μοναδικός: «Οι Ευρωπαίοι κεφαλαιούχοι παρεκινήθηκαν να μας δανείσωσι τα εκατομμύρια των λόγω των επικρατούντων εκεί χαμηλών τόκων». Έτσι αν δάνειζαν στην Ελλάδα το έκαναν γιατί άλλες λύσεις στον ευρωπαϊκό χώρο είχαν περιορισθεί. Τα δάνεια δεν έγιναν λόγω της εμπιστοσύνης τους στην Ελλάδα αλλά «παρά την έλλειψιν εμπιστοσύνης». Στόχος των δανειστών ήταν να έχουν αποκαταστήσει το κεφάλαιό τους το συντομότερο δυνατόν χρονικό διάστημα, ώστε να απαλλαγούν έγκαιρα από τις αγωνίες που τόσο άφθονα τους πρόσφερε ένα κράτος σαν το ελληνικό.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΔ, σελ. 78-79

Παράθεμα 2

Από το συνολικό ποσό των δανείων, ο Ανδρεάδης υπολόγισε σε 100 εκατομμύρια τις στρατιωτικές δαπάνες και 120 περίπου εκατομμύρια τα ποσά που διατέθηκαν για τα δημόσια έργα – σιδηροδρόμους και δρόμους. Τα υπόλοιπα, δηλαδή περίπου τα μισά από το καθαρό προϊόν των δανείων, διατέθηκαν για την κάλυψη των ελλειμμάτων των προϋπολογισμών και για την ίδια εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους. Οι όροι των δανείων επιβάρυναν ακόμη περισσότερο το δημόσιο χρέος. (...) Η υποτίμηση της δραχμής, ήδη από το 1885, αλλά με μεγαλύτερη ένταση από το 1890 και έπειτα, κατέστησε της ετήσιες τοκοχρεολυτικές δόσεις δυσβάστακτες για τον κρατικό προϋπολογισμό.

Χριστίνα Αग्रιαντώνη, Η ελληνική οικονομία, η συγκρότηση του ελληνικού καπιταλισμού, 1871 – 1909, Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τόμος 5

Παράθεμα 3

(...) Για να μπορέσει να διεξαγάγει η Ελλάδα τον πόλεμο, οι Σύμμαχοι άνοιξαν πίστωση για την ελληνική κυβέρνηση, μέσω της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας, 12 εκατομμύρια στερλίνες η Αγγλία, 300 εκατομμύρια φράγκα η Γαλλία και 50 εκατομμύρια δολάρια οι Ηνωμένες Πολιτείες. Με βάση αυτές τις πιστώσεις, που θα μπορούσαν να ληφθούν μετά το τέλος του πολέμου, η Εθνική Τράπεζα εξέδωσε τραπεζογραμμάτια που η αξία τους ανερχόταν σε 850 εκατομμύρια δραχμές. Στην πραγματικότητα, μετά την υπογραφή της ειρήνης, η Ελλάδα δεν κατόρθωσε να χρησιμοποιήσει τις πιστώσεις αυτές, εξαιτίας της νομισματικής αστάθειας και της ταχείας υποτίμησης της δραχμής. Στο τέλος του 1920, το σύνολο των γαλλικών πιστώσεων, το μισό των αγγλικών και τα 2/3 των αμερικάνικων παρέμειναν αχρησιμοποίητες. Τέλος, όταν επανήλθε στη χώρα ο Κωνσταντίνος το 1920 ανακλήθηκαν όλες οι πιστώσεις. Έτσι, η Ελλάδα πήρε ελάχιστη οικονομική βοήθεια από τους Συμμάχους κατά τη διάρκεια του πολέμου και βασίστηκε κυρίως στους δικούς της πόρους.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΕ, σελ. 84-85

- Δ1.** Αντλώντας πληροφορίες από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις:
α. να παρουσιάσετε την **πορεία** της **ελληνικής βιομηχανίας** από τη δεκαετία του **1870** έως τις αρχές του **20ού** αιώνα
β. να προσδιορίσετε τις **περιοριστικές συνθήκες** που εμπόδιζαν την εκβιομηχάνιση της ελληνικής οικονομίας **κατά την ίδια περίοδο**.

(___ /25 μονάδες)

ΚΕΙΜΕΝΟ

Μεταξύ του 1860 και 1920 υπήρχαν ορισμένες δυνατότητες εκβιομηχάνισης, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η Ελλάδα θα μετατρέποταν σε βιομηχανική χώρα. Ενδεικτικότερες περιπτώσεις ήταν οι κλάδοι της υφαντουργίας, της βιομηχανίας τροφίμων και των οικοδομικών υλικών. Στην ίδια περίοδο υπήρξαν ορισμένες αιχμές επενδυτικού ενδιαφέροντος εκ μέρους των κεφαλαιούχων, η επιφυλακτικότητα ωστόσο παρέμεινε γενικός κανόνας. Στην περίοδο 1867 -1898, ορισμένες κυβερνήσεις προσπάθησαν να δημιουργήσουν στοιχειώδη υποδομή και τις κατάλληλες επενδυτικές ή προστατευτικές συνθήκες, αλλά και αυτές ήταν ανεπαρκείς.[...]Μετά τον Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο, η δημοσιονομική εξυγίανση δημιούργησε τις προϋποθέσεις για μια νέα αναπτυξιακή φάση.

Δερτιλής, Γ., Ιστορία του Ελληνικού Κράτους, 1830-1920, τ. Β', Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2006, , σ. 596-597, 603-605.

ΠΙΝΑΚΑΣ

Αριθμός βιομηχανιών	Ιπποδύναμη (σε ατμοϊππούς)
1873	95
1875	95
1878	108
1889	(145)
1892	-

Τσουκαλάς, Κ., Εξάρτηση και Αναπαραγωγή, Θεμέλιο, Αθήνα 2006, σ. 260.

1. ☒ Ζωγράφου: Ι. Χρυσίππου 1, ☎ 210 7488030 & ΙΙ. Ξηρογιάννη 10, ☎ 210 7488180
 2. ☒ Χολαργός: Φανερωμένης 13, ☎ 210 6536551
 3. ☒ Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, ☎ 210 6000031
-

